

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Villí Sørensen.
Box 76.

Prentsmiðjan á Hevgsbreyt
TELF 1820

So niðarlaga ríða teir

Veruleikin er tann, at ongatið hava føroyingar vunnið so stórt nýtt veiði óki og so nógv av serrættindum í Grønlandi sum í umskipanini av Grønlands stjórnarlagnum í 1951-52.

Tá var P. M. Dam limur í teirri «kommissión», sum hevði hesa umskipan til viðgerðar.

Nú í vár fekk núsitandi landsstýri fyribils:

5 nýggjar havnir at nýta fyrí føroyingar,

og haraftrat rætt fyrí 25 bátum at rógva út inni á ymsum firðum til avreiðing á somu kostir sum grønlendingar.

Hetta vóru sanniliga stór nýggj ser rættindi og nýrættindi.

Við í samráðingunum um hesi nýggju serrættindi og nýrættindi vóru P. M. Dam, Kr. Djurhuus, P. J. Olsen, Jens Chr. Olsen og Johan Djurhuus.

Og hóast hesi positivu úrslit loyvir Hákun Djurhuus — hansara pennur — ser at siga í Dagblaðnum:

»Tað er skiligt, at P. M. Dam tí hevur lagt trýst á felagar sínar í Danmark at fáa so skipa(ð) fyrí í framtíðini, at øll serstøk rættindi føroyinga í Grønlandi skulu takast av.»

Lægri kann ein ikki ríða, og frekligari kann ein ikki skriva úttan tann, ið er í orviti av sinni vegna ómegdarstøðuna, hann er komin í.

Tey 8 árin, ið fólkaflakkurin sat í landsstýrinum, vanst ikki ein einstaka nýggj havn, ikki ein einasta nýggj serrættindi og varð ikki ein einasti fjørður opnaður fyrí føroyingum til samrøður við grønlendingum!

Munur er á!

Og munurin er sjónskur!

Grønlands- samráðingarnar

Ikki lystilig kor at fara til samráðingar við grønlandska landsráðið undir.

Í danska blaðnum »Information» stendur:

SKAL DET FÆROSKE FISKERI VED GRØNLAND REDUCERES?

Stærke ønsker om begrænsning af færingernes fiskerettigheder i Grønlands landsråd. Landsrådsmedlem bebrejder regeringen, at den ikke spørger landsrådet i vigtige spørgsmål.

— Vi er mange, der er trætte af at høre på de velklingende fraser om broderfolk og samarbejde, når talen falder på færing og deres fiskeri ved Grønland. Hvad har vi tilfælles med et folk, hvor op imod halvdelen har sat sig som mål at afbryde forbindelsen med Danmark.

Ordene er landsrådsmedlem Peter Heilberg's, nyvalgt medlem i Grønlands landsråd i Godthåb distriktet, og han udtrykker mange grønlandske fiskeres me-

ADDA-ADDA

DAMUSKÓGVAR.

Besti passformur — Vakrasta útsjónd.

CH. BÆRENTSEN

umboðssøla — tlf. 1594.

PRENTSMIÐJAN Á HEVGSBREYT
TÓRSHAVN

AVRIKAR ALT PRENTINGARA BÆIÐ

TELF. 1820

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

ning. Det, at han i sin valgkamp har tydeliggjort for alle, at han med hænder og fødder ville kæmpe for at få antallet af færøske fiskere ved Grønlands kyst formindsket, er en af grundene til, at han ved valget besejrede det hidtidige mangeårige medlem Peter Nielsen.

Færingerne fik i foråret en meget fordelagtig overenskomst med den danske regering om udvidede fiskerettigheder ved Grønland. Landsrådet godkendte ved et ekstraordinært møde i foråret overenskomsten.

Resultatet er, at omkring 1200 fiskere med trawlere og mindre motorbåde fisker ved Grønlands vestkyst i sommer. Efter visse begyndelsesvanskeligheder tyder alt nu på, at fiskeriet bliver en succes, og færingerne ønsker fra næste år ret til at fiske ved Sydgrønlands kyst. Mange grønlandere er imod at færingerne får flere fiskerettigheder. I stedet ønsker man overenskomsten revideret og antallet af færøske fiskere ved Grønland halveret.

Vi er igen umyndiggjort i et vigtigt spørgsmål.

Den mest energiske talsmand for disse synspunkter er Peter Heilmann. Han er 43 år, født i Sukkertoppen, søn af en fanger. Selv har han som dreng og siden som ung mand, medens han i Godthåb læste til lærer, delvis ernæret sig ved at fiske i ferierne. Efter at have taget lærereksamen i Godthåb, rejste Peter Heilmann til Danmark, hvor han har taget dansk lærereksamen.

— Det er udmærket, at Grønland er blevet et dansk amt, siger Heilmann. Det ville navnlig være godt, hvis vi blev behandlet som befolkningen i andre danske amter. I 1951-52 gav den danske regering færingerne vidtgående bemyndigelser til at drive fiskeri heroppe uden at spørge landsrådet. Det er sket mange gange senere, at regeringen gennemfører foranstaltninger der har virkning for os heroppe, uden at man spørger det grønlandske landsråd. Det er en politik, som vi ikke kan være tjent med.....

Hevur Peter Heilmann meirlutan við sær, so verður ikki lett at fáa at renna saman millum føroyingar og grønlendingar.

Haldið Sosialin!

Utlisane Nakorsak: Petur Waagstein.

I vár kom út bók við omanfyri nevnda titli, sum Peter Waagstein, leknir, hevur skrivað. Evnið hann við ger, er frá teirri tíðini, tá hann starvaðist sum leknir í Grønlandi, á leiðini um Diskovikina.

Bókin er skrivað á donskum, hóast rithovundurin er føroyingur og ein av og á væl dugir at skilja, at tað er føroyingur, sum skrivað hevur. — Hann sigur frá lívi og virki grønlendinga, og so livandi er bókin skrivað, at ein beinanvegin kennir seg saman við teimum, sum í bókini eru nevnd.

Á leknaferðum ella á veiðuferðum er mangan spennandi og ikki sjáldan vægiligt, so um ætlanin við bókini einamest man hava verið at givið frágreiðing um Grønland og grønlendingin, so er ikki sort, at ein viðhvørt kundi hugsa, at hetta er bók, sum skrivað er til undirhalds. Tað ger tí bókina lætt lesiliga, og endamálið við henni verður kanska betri av tí sama.

I myrkri og í ljósum dögum fortelur Petur Waagstein um eitt fólk, sum í livihátti og lyndi er so ymiskt frá okkara, her verður ein glottli skotin frá, sum verður at taka við hjá honum, ið hevur hug at finna ser vitan um hesa tjóð, sum føroyingar tey seinastu árin ikki hava havt sort av samvinnu við.

Føroyska bókmentanin er ikki ovbyrjað, serliga ikki við lesnað um Grønland, her er ein lutur lagdur afturat, sum kanska er av teim sjáldsoma hjá okkum — og tað eiga vit at siga tokk fyrí.

j.

Lastvognskoyring

við vippu

Telefon 2346

Leivur Johannesen

Føroya Fólkaháskúli

Skeið fyrí dreingir byrjar á Háskúlanum 1. oktober. Teir, sum ætla sær á skeiðið, eiga at siga skúlanum frá áðrenn 1. september. Umsóknarbløð, innskrivingarskjal og gjøllari frágreiðing fáast við skrivliga at venda sær til skúlan.

Marius Johannesen.

Átti at verið á- talað

Tað má sigast at vera nóg so mikið avgjort, at menn fáa seg til at seta so mikið at landsins lógmanni, ikki at lita honum til at samráðast landsins vegna, tí at hann skal bera ósonn tíðindi. Og enn og greffligari má tað sigast at vera, tá Føroya útvarp verður nýtt persónpolitiskt. — Tað átti at verið harðliga átalad fyrí slíka ósemilgheit — fyrí at tæna Hákun í hansara persónliga hatri.

Mangan beiskan bita hava fólkaflakksmenn bitíð í — men beiskari bita hava teir neyvan svolgt enn tann, at tað legnaðist teirra harðasta politiska mótstöðumanni at gerast lógmaður. Tað nyttar ikki Dagblað mun at oysa gor og gall á Dam fyrí tað, tí tað er fólksins vilji. Og fólkaflakksmenn megu duga at skilja, hví teir eru komnir í andstöðu — hava mist fótastesti sitt í føroyskum politikki. Skilja teir ikki tað, so megu teir ásanna, hvussu lítið teir eru búnir — og áttu ongatið at havt tað ræðið, teir hava havt.

Fólkaflakkurin hevur sum kunnugt sitið við ræðið í landinum í heil 8 ár, og einki kom burtur úr, alt virkisliv var so at siga lagt deytt, nú teir eru komnir í andstöðu, nú vita teir væl, hvussu alt eigur at vera fyrisitið. Nú dríva teir á við uppskotum til vega- og havnagerð, sum teir sjálvir lamaðu, meðan teir søtu við ræði. Tað sum fólkaflakkurin nú gartar óður um, er ikki annað enn avind yvir, at hann nú sær framburð og ávokst spretta fram eftir so stuttari tíð. Fólk skilja eisini fólkaflakksins gartan. Og fólkaflakkurin skal koma at ásanna, at nú eru menn komnir í landsins stýri, sum færa ein málvisan uppbyggingarpolitikk á ollum okjum. Kastið hann síðan við skorpum flokkspolitiskari og persónligari útspíllan sum honum lystir, tað skal bert eggeja til sterkari framburð fyrí javnaðar landsstýrið.

Hevur nakar havt møguleikar at vist fólk, hvat politisk reystmenni hann er, so er tað Hákun. Hann er t. d. fólksins umboð á Danatingi, og hvussu rokjur hann sitt umboð har fyrí alstóra lón. Tá fólkaflakksmenn siga, at teir hava so litla virðing fyrí umboðssessinum á danatingi, at hann átti at verið avtikin, so má tað sigast at vera ómannsligt at vilja stilla upp bert fyrí lónina, og aftrat at gera ónt verri við ikki at móta upp: tá á stendur.

— So lurvutir og ómannsligir eru fólkaflakksmenn í hesum máli sum í ollum øðrum forum. J. S.

Setið lýsing tygara
í
SOSIALIN